

Aftale vedrørende efteruddannelsesindsatser i forhold til ”En læge tæt på dig”

Baggrund

Med udspillet ”En læge tæt på dig” afsættes der midler til tre delformål indenfor efteruddannelse af praktiserende læger:

- 1) Kompetenceudvikling målrettet praksispersonales håndtering af psykiatriske patienter med vægt på deres eventuelle somatiske lidelser samt lettere psykiske lidelser
- 2) Midler målrettet praksispersonale, som ønsker at arbejde i almen praksis, men som har behov for et kort kursus til at klædes på til at kunne håndtere de opgavetyper, der møder dem i almen praksis. Midlerne skal også gå til at udvikle eller videreudvikle relevante kursusforløb samt afholdelse af en række kurser for relevant sundhedspersonale i almen praksis.
- 3) Derudover skal midlerne til kompetenceudvikling understøtte muligheden for, at praksispersonale ansat i almen praksis kan gennemgå uddannelsen som specialsygeplejerske i borgernær sygepleje. Hermed understøttes en øget brug af praksispersonale med de rette kompetencer i almen praksis.

Der er afsat 60 mio. kr. i alt i perioden i 2018-2021. Midlerne udmøntes via bloktilskudsøglen.

Det fremgår af udspillet, at Danske Regioner indgår aftale med PLO om fordelingen af midler til hvert af de tre formål samt at fordelingen drøftes med Sundheds- og Ældreministeriet.

PLO Efteruddannelse har i en årrække udbudt en lang række kurser til praksispersonale, og udbyder i 2019 mere end 130 kurser direkte målrettet praksispersonale. I PLOs konsulentstab er en række praktiserende læger og konsultationssygeplejersker tilknyttet udviklingen af kurser til praksispersonale. Hovedansvarlig for udviklingen af disse kurser er professor og praktiserende læge Bo Christensen.

PLO Efteruddannelse har i efteråret 2018 afdækket behov for en styrket efteruddannelsesindsats i forhold til regeringsudspillet; En læge tæt på dig. På den baggrund er der formuleret en række konkrete initiativer som kan iværksættes allerede i 2019, dog sådan at første udbud af aktiviteterne vil ske i efteråret 2019.

Generelt for alle initiativerne gælder, at de bør udbydes/afholdes regionalt i det omfang, det er muligt. Da de regionale sekretariater har stor viden om behovene lokalt vil udviklingen og udbuddet ske i tæt koordination med disse. Som nærmere beskrevet nedenfor forventes de forskellige efteruddannelsesinitiativer afholdt geografisk bredt på tværs af hele landet.

Ansatte ved regions- og udbudsklinker kan deltage i alle efteruddannelsesinitiativerne.

Efteruddannelsestiltag vedrørende kompetenceudvikling af praksispersonalets håndtering af patienter med psykiske lidelser:

- Den brede indsats i forhold til et kompetenceløft i relation til håndteringen af psykiatriske patienter med somatiske lidelser, samt personer med lettere psykiske lidelse, vil ske gennem et kursus målrettet disse patienter. Kurset vil blandt andet omfatte emner som udredning og diagnostik af psykiske lidelser, herunder brug af rating scales, grundbehandling af depression, angst og stres samt introduktion til kognitiv terapi. Dette udbydes som et selvstændigt kursus, men vil også indgå i et mere omfattende uddannelsesforløb, som foreslået nedenfor. Kurset vil have et omfang af 2-3 dage, og forventes udbudt minimum tre steder i landet (formentlig Ålborg, Middelfart og København).
- Svært psykisk syge menneskers forventede levetid er nedsat med 10-20 år, blandt andet fordi de har flere samtidige fysiske sygdomme, herunder ofte KOL og diabetes. Disse patienter er en stor udfordring pga. polyfarmaci og dårlig egenomsorg. Derfor kræver de en mere omfattende indsats, idet behandlere, patienter og pårørende engageres i at tilpasse interventionen til deres muligheder og behov. Her vil det være oplagt at bruge praksispersonalet mere målrettet, idet personaler har hyppige kontakter med denne patientgruppe, hvilket dog kræver specialkompetencer.
- På den baggrund iværksættes et mere specialiseret forløb for erfarent praksispersonale med en sundhedsfaglig baggrund. Dette vil udover indholdet i grundkurset, jf. ovenfor, omfatte håndtering af somatiske lidelser ved patienter med svær psykisk lidelse og en basal uddannelse i kognitiv tilgang samt en problemløsende tilgang til patienten. Forløbet skal have en varighed på 5 dage, hvortil der kan suppleres med et overbygningskursus i kognitiv behandling af 3 dages varighed. Kurset skal lære praksispersonalet at arbejde med en kognitiv tilgang fx gennem brug af Guidet Egen Beslutning, samt at hjælpe patienten med lettere psykiske lidelse som stress. Kurset vil blive afholdt skiftevis hvert år i Øst- og Vestdanmark, da det formentlig vil være et begrænset antal deltagere på dette forløb.
- Der afsættes 4 mio. kr. årligt til disse initiativer. Midlerne skal primært anvendes til dækning af kursusudgifter, transport og tabt arbejdsfortjeneste for personalets fravær.
- Det forventes, at 50-100 praksispersonaler vil gennemføre denne aktivitet årligt.

Efteruddannelsestiltag vedrørende kompetenceløft for kommende og mindre erfarne praksispersonaler i almen praksis:

- En betydelig del af efteruddannelsen i almen praksis sker i en form for mesterlære, hvor personalet superviseres af såvel lægerne, som det øvrige praksispersonale i relation til den daglige patientkontakt. Arbejdet i almen praksis adskiller sig således på en række områder fra arbejdet i det øvrige sundhedsvæsen. I almen praksis ses ikke visiterede akutte patienter og kontrolpatienter med en lang række forskellige kroniske lidelser. Dette til forskel fra patientkontakten på sygehuse, hvor patienter er visiteret til relevant afdeling og

hvor patienter går i specialambulatorier med en sygdom. Almen praksis er derudover kendetegnet ved at være mindre organisationer med et tæt samarbejde mellem alle ansatte i klinikken, herunder med mulighed for hurtig supervision/ kontakt med læge. For at løfte indsatsen i forhold til dette område generelt igangsættes to initiativer: En række regionale informationsmøder om arbejdet i almen praksis, samt et uddannelsesforløb målrettet personale ansat i almen praksis med begrænset erfaring fra almen praksis.

- Informationsmøderne skal have til formål at give et indblik i det daglige arbejde for praksispersonale i almen praksis. Informationsmøderne afholdes i større lægehuse, og andre steder, hvor det vurderes relevant. Informationsmøderne skal have en varighed på ca. 2 timer, og består af oplæg og mulighed for spørgsmål fra deltagerne. Møderne afholdes i hver af de fem regioner.
- Derudover oprettes et uddannelsesforløb, der vil give en introduktion til håndtering af patienter med kroniske lidelser, samt de hyppigste akutte lidelser som ses i almen praksis, og som kan håndteres af praksispersonalet under supervision. En del af denne uddannelse skal omhandle patienter med psykiske lidelser, som nævnt ovenfor. Forløbet vil have et omfang af 5-10 dage. Forløbet forventes udbudt i såvel Øst- som Vestdanmark. Forløbene vil startes op forskudt med et halvt år.
- Der afsættes 8 mio. kr. årligt til disse initiativer. Midlerne skal primært anvendes til dækning af kursusudgifter, transport og tabt arbejdsfortjeneste for personalets fravær. Dertil kommer en mindre udgiftspost til afholdelse af informationsmøder. Formentlig 50.000 kr. årligt.
- Det forventes, at 150 praksispersonaler vil gennemføre denne aktivitet årligt.

Efteruddannelsesinitiativer i forhold til understøttelse af specialuddannelse i borgernær sygeplejerske:

- PLO har deltaget i udviklingsarbejdet med specialuddannelsen, og har næst formandskabet i Specialuddannelsesrådet. Det er PLOs vurdering, at det vil være et meget begrænset antal konsultationssygeplejersker fra almen praksis, der vil gennemføre denne uddannelse indenfor en nærmere årrække. Dette skyldes, at man i almen praksis har vanskeligere ved at afgive personale i længere perioder til en sådan uddannelse, samt at uddannelsen har en overvægt af fokus på udfordringerne i den kommunale sektor. Denne vurdering understøttes af Sundhedsstyrelsen og KL. Når PLO trods dette har deltaget aktivt i udviklingen af denne uddannelse, er det fordi, det vil være et betydeligt løft i forhold til det tværsektorielle samarbejde i det nære sundhedsvæsen med en sådan uddannelse for de kommunale sygeplejersker. Derfor har PLO også foreslået, at en del af den eksterne klinik for de kommunale sygeplejersker kan gennemføres i almen praksis. Dette har dog givet en række praktiske udfordringer. Der igangsættes derfor to initiativer på dette område: Tilskud til de sygeplejersker, der deltager på uddannelsen, i form af dækning af tabt arbejdsfortjeneste, således at lægerne kan få vikarer i den periode, personalet er på uddannelsen samt tilskud til klinikker, der tilbyder eksterne klinikophold for kommunale

sygeplejersker. Disse forslag uddybes nedenfor.

- En væsentlig barriere for at lægerne vil lade konsultationssygeplejersker deltage i uddannelsen forventes at være det tab, klinikken vil få ved personalets deltagelse i uddannelsen og dermed fravær fra klinikken, ligesom også kursusrisen kan være en barriere, hvorfor der som en del af denne aftale vil blive ydet tilskud til tabt arbejdsfortjeneste på 2.820 kr. pr. dag.
- En anden betydelig barriere er, som nævnt, kommunale sygeplejerskers mulighed for at afvikle deres eksterne klinik i almen praksis. Det skyldtes, at det for en lille organisation som en almen medicinsk klinik, har betydelige konsekvenser i forhold til den daglige drift at have eksterne folk i praktik. Derfor honoreres klinikkerne med denne aftale som det er tilfældet i forhold til tutorlæger, for at introducere kommunale sygeplejersker til almen praksis. En understøttelse af dette vil ikke blot være til gavn for de studerende på specialuddannelsen, men også for de konsultationssygeplejersker der er ansvarlige for praktikopholdet i almen praksis, idet det kan styrke det fremtidige samarbejde lokalt. Med denne aftales udløb er det forventningen, at modellen kan fortsætte trods bortfald af honorering, alternativt at der indgås aftale mellem KL og PLO om honorering.
- Der afsættes 3 mio. kr. årligt til disse initiativer. Midlerne skal primært anvendes til dækning af honorar til klinikker for at oprette eksterne praktikophold for kommunale sygeplejersker, samt dækning af tabt arbejdsfortjeneste for ansatte, der deltager i specialuddannelsen. Praktikforløbene forventes at have et omfang af 3-5 dage.
- Det forventes, at 10 praksispersonaler vil gennemføre i specialuddannelsen i borgernær sygepleje årligt. Det forventes, at ca. 100 klinikker i alt vil give mulighed for ekstern klinik i almen praksis som del af specialuddannelsen.

Dato

Dato 11. marts 2019

For Danske Regioner

For PLO-E

Kirsten Jørgensen

James Høpner